

Gudrun Steen-Andersen
Billedhugger

Skulpturprojekt "Perpetuum Mobile".

Jeg har sat mig for med dette projekt at konfrontere begreberne migration, 'Os og Dem' og kultur/natur i lyset af globalisering og klimaforandringer.

Jeg kalder projektet Perpetuum Mobile, fordi jeg tror, det er et forhold, der kan sammenlignes med en evighedsmaskine: Så længe, der er ulige vilkår, så længe vil vi søge derhen, hvor der er bedre at være. Det er loven om forbundne kar.

Mit ærinde med skulpturdelen er - med udgangspunkt i et dæmningsbrud som naturfænomen - at udfolde begrebet migration eller folkevandring, som fra tidernes morgen har været en del af menneskets måde at overleve og udvikle sig på – en uafvendelig iboende drift af samme karakter som et naturfænomen.

Måske den del af den menneskelige natur, der bl.a. på grund af kultursammenstødernes frugtbare virkning har haft størst indflydelse på den udvikling, der har gjort os til dem, vi er i dag.

Umberto Eco citatet: "... migration er som et naturfænomen..." og en avisoverskrift om bådflygtninge: EUROPA LUKKER DET SIDSTE HUL I DIGET har bestyrket mig i, at jeg ikke er den eneste, der ser ligheden mellem den kulturskabte lukkethed, der truer og trues af menneskets inderste natur, nemlig viljen til overlevelse – og den kulturskabte opstemning af naturens energi, der ophobes ved inddæmning af en naturlig vandstrøm.

Derfor er *dæmningsbruddet* det indlysende naturfænomen at forstå migrationens natur ud fra: en menneskehob (ca. 75 skulpturer), hvis bevægelser beskriver forløbet fra den opstemmede sø med den bundne energi, som bliver så overvældende, at den bryder alle grænser – over det frie fald og kaos – til en stadig større grad af tilpassing sig den oprindelige strøm, som vel at mærke i samme grad må tilpasse sig det nye element, den hurtigere bevægelse.

I samarbejde med en komponist vil der endvidere blive skabt en underliggende lydside – der umærkeligt changerer mellem vandstøj og menneskestøj, og ydermere kastes en let pulserende projektion af vandfald ned over de semitransparente skulpturer. Det vil tilsammen give en voldsom og flimrende oplevelse og indgå som en integreret del af værket.

Dette perspektiveres med videoessays, hvor en række af Danmarks fremmeste tænkere med hver deres tilgang til denne problematik giver deres bud på muligheder og konsekvenser af en total fri ud- og indvandring worldwide.

Disse to delelementer belyser gensidigt hinanden og giver os anledning til at gentænke vores samfundsstruktur i et fremtidsscenario

Dette er den forenkede version af mit projekt, som beskrives uddybende på de følgende sider.

Skulpturprojektet 'Perpetuum Mobile' er et samspil mellem to planer:

1) På den ene side, konkret, beskrivelsen af en *hob i kaotisk fremdrift*, på én gang genkendelig og fremmed, på samme tid os selv og de andre, en forestilling om folkevandringens til alle tider iboende drift mod en mere ideel tilstand.

'Immigration er et fænomen, som kan kontrolleres politisk, begrænses, opmuntres, planlægges eller accepteres.

Det gælder ikke migrationerne. Hvad enten de er voldelige eller fredelige, er de som naturfænomener: de sker, og der er ingen, der kan styre dem.'

Moralske Tanker / Umberto Eco

2) På den anden side brugen af denne hob af menneskekroppe (ca. 75) som medie for en overordnet abstrakt komposition, udledt af *flydende stof i kaotisk fremdrift* med udgangspunkt i et dæmningsbrud, således at det er dette naturfænomens indbyggede energistrømme, der bestemmer den overordnede struktur.

To planer, der både eksisterer hver for sig – skulpturen som udsagn og skulpturen som abstrakt form - og understreger hinanden / spiller sammen i mødet mellem de to drifter, de to typer af higen, stoffets og formens.

Det er samtidig en udfordring af temaet "Os og Dem" - som en balance på en knivsæg - der lige som fiksérbilleder sjældent er noget, man kan fastholde i længere tid ad gangen, og derfor vil skulpturen pulsere frem og tilbage mellem disse oplevelsessfærer for beskuerens ydre og indre øje.

Det er min opfattelse, at dette projekt er både vigtigt og aktuelt. Det indeholder en overordnet konceptuel dimension, der gør det samlede udtryk flertydigt, fordi de konkrete kroppe er sat ind i en abstrakt omstændighed eller et overordnet konceptuelt rum, der forhåbentlig kommer til at fungere som en ekstra 'polyfon' dimension i udtrykket.

Lydsiden og videoprojektionen vil underbygge og samle de to planer.

Fysisk udtryk og materialevalg

Forud er gået et samarbejde med Dansk Hydraulisk Institut om genskabelse af et konkret dæmningsbrud ved hjælp af deres unikke vandsimulerings-software.

Det har resulteret i et antal partikeltracks, der beskriver såvel de indre strømme som overfladen i et lokalt udsnit af dette *naturfænomen*. (Et partikeltrack er forløbet af en partikels bevægelse over tid.)

I disse partikeltracks er samtidig indlejret tidsangivelser, som fortæller om fremdriften. Via tidsangivelserne skal jeg herefter forbinde partikeltrackene med hinanden til et mega-grid.

Dette mega-grid udgør således de energistrømme, retninger, ophobninger og udladninger, der bestemmer den overordnede struktur, idet jeg vil komponere en *hob af kroppe i kaotisk fremdrift* ud fra dette grid og således genskabe naturfænomenet.

Udtrykket vil jeg forsøge at balancere mellem det *konkrete* (kroppene, det narrative) og det *abstrakte* (linierne, energien): *kroppene som medie for abstrakt komposition*.

Skulpturen har i samlet tilstand en højde varierende fra 4m. til ca. 2,5m., en bredde på 5m. og en længde på 15m., der matcher de ca. 75 indbyrdes forskellige menneskekroppe i let overstørrelse.

Jeg har været så heldig, at jeg i to år haft mulighed for at arbejde med dette projekt i fuld skala, henholdsvis på Statens Værksteder for Kunst og på en tom etage hos Carlsberg i Valby.

I min 1:1 mock-up har det altovervejende materiale været stål, men den endelige udformning vil bestå af en 3D skabt polymer struktur med en manuelt skabt, semitransparent overflade. Mange muligheder har været afprøvet, og med dette skaber jeg et skulpturforløb, der er så let og transparent, både i virkeligheden og oplevelsesmæssigt, at jeg opnår den vandlignende flimrende vildskab, jeg ønsker.

Jeg vil forsøge at holde mig til menneskeantydninger med forholdsvis lav detaljegråd, hvor der arbejdes med henholdsvis to- og tredimensionelle elementer, således at alle bevægelser understreges af retningsbestemte flader, som dels underbygger bevægelsesmønstret, dels skærper den umiddelbare oplevelse af konstant forandring, når man bevæger sig i forhold til skulpturen.

Skulpturprojektet figurerer på listen over projekter til Aarhus Kulturby 2017.

Hvad nu hvis....!

Mit credo er, at kunsten kan bruges som et eksistentielistisk eksperimentarium, hvor man har lov til at stille sig alle de umulige spørgsmål og lege med dem, som om det var størrelser, man kunne håndtere.

Mens jeg ledte efter den perfekte mulighed for at realisere projektet, har jeg derfor tænkt videre. Nogle vil kalde det frie associationer eller science fiction, men ikke desto mindre kan disse tanker tilføje en helt ny dimension til skulpturprojektet.

Så, hvorfor ikke tænke migrationstanken til ende og spørge sig selv og andre:

Hvad vil ske, hvis al ud- og indvandring blev givet fri worldwide?

En vild tanke, men når først den er tænkt eller sagt, sætter den sig fast. Uafviseligt og hjernevridende...

Jeg har bedt en række uhildede specialister med hver deres tilgang til denne problematik give deres bud på, hvordan de kunne forestille sig, det ville blive. Naturligvis også gerne, hvad der kunne tænkes at udløse et sådant nybrud.

Jeg har givet opgaven til en sociolog, en fremtids- og fredsforsker, en økonom, en filosof, en hjerneforsker, en fysiker, en adfærdsforsker og en professor i statskundskab/international politik.

Det er en kombination, som jeg tror, vil give et meget stærkt og varieret bud på muligheder og konsekvenser.

I formatet TEDx talks har man erfaret, at en udfoldelse af et emne eller en idé ikke må vare meget mere eller mindre end ti minutter for at være fyldestgørende, koncentreret og fængende.

Jeg forestiller mig en lignende fremgangsmåde, hvor disse kapaciteter købes til at lave hver et ti minutters videofilmte essay om spørgsmålet, og hvad det kan føre med sig.

Vi må forestille os det 15 meter lange skulpturforløb i den ene ende af en hal med tilhørende lyd- og lysprojektion. I den anden ende vil en hesteskoform bestående af små afskærmede enheder, der alle er åbne ind mod midten, vise de forskellige bud på, hvad sådanne frie tænkere får ud af at gentænke vores samfundsstruktur i et fremtidsscenario.

BILAG**Øvrige deltagende i mit skulpturprojekt er:**

Simon Steen-Andersen, komponist http://www.simonsteenandersen.dk/eng_CV.htm

Stephan Astrup, industriel designer m.m. <http://www.linkedin.com/pub/stephan-astrup-nielsen/20/6b0/b99>

Følgende kapaciteter har indvilget i at deltage med et videoessay:

Ole Fogh Kirkeby, filosof

Lene Andersen, økonom og samfundsdebattør

Steen Nepper Larsen, sociolog

Lone Frank, neurobiolog

Anja C. Andersen fysiker

Jan Øberg, freds- og fremtidsforsker

Henrik Høgh-Olesen, adfærdsforsker

Ole Wæver, statskundskab / international politik

Skriftlige tilkendegivelser:

Til Gudrun Steen-Andersen

Jeg skal hermed bekræfte, at jeg opfatter Gudrun Steen-Andersens projekt om fænomenet migration som meget betydningsfuldt, både kulturelt og eksistentielt, og at jeg meget gerne vil deltage i det.

Projektets metaforik og dets plastiske udformning bringer dets tema tæt ind på livet af os danskere, der i alt fald endnu lever udenfor de zoner, hvor udsatte fra andre dele af verden desperat forsøger at komme i ly. Det er ikke mindst godt, fordi de uoverskuelige konsekvenser af den globale opvarmning måske kan få vægten til at svinge så voldsomt rundt, at vi må forberede os på at konfrontere os selv med en ny identitet som dem, der selv søger sikkerhed på øer hinsides syndflodssfæren, som ikke tilhører os. Dette giver kunstværkets humanistiske indhold endnu en dimension.

Jeg kan varmt anbefale projektet.

Ole Fogh Kirkeby

Kære Gudrun Steen-Andersen,

Tusind tak for invitationen til at deltage i og bidrage til dit skulpturprojekt om migration. Det lyder kolossalt spændende og meget vigtigt, og det vil jeg rigtig gerne.

Med venlig hilsen,

Lene Andersen

Andersenske

Kære Gudrun,

Med glæde og ærefrygt læste jeg just dine radikalt politikforvandlende tanker og visioner om det store skulpturprojekt. Jeg ser frem til at deltage.

Ciao & Tschüss, Steen Nepper Larsen (STLA@dpu.dk)

Kære Gudrun Steen-Andersen,

Jeg har modtaget din invitation om at medvirke i skulpturprojekt til kulturåret 2017.

Jeg har lyst til at sige, at jeg synes, temaet *Migration* er virkelig velvalgt og dybt interessant. Migration er et af vor tids store og uomgåelige emner, men det er samtidig et tema, som ligger under hele menneskeheds historie og udvikling. Hittidige migrationsmønstre har formet os til den mangfoldige art vi er i dag, og vores fremtid skabes at de vandringer, der tager form lige nu.

Jeg kan helhjertet støtte projektet og deltager meget gerne.

Mange hilsner,

Lone Frank

Kære Gudrun

Jeg er helt klart med på dit projekt og føler det er en ære og meget meget spændende.

Alt godt

Jan Øberg

Billedhugger
Gudrun Steen-Andersen
Hans Broges Gade 9, 4.
8000 Århus C

Skulpturprojekt "Perpetuum Mobile"

Det var mig en stor glæde og ære at blive inviteret til deltage i det ambitiøse og omfattende skulpturprojekt der skal løbe af stabelen i Århus i hele kulturbyåret 2017.

På mange måder bevæger en kunstner og en forsker sig i samme spændingsfelt, hvor vi hele tiden udforsker grænserne for viden og forståelsen af verdenen, samt hvad det vil sige at være et menneske.

Begrebet perpetuum mobile (en evighedsmaskine) er en vigtig del af enhver fysikers dannelse, da drømmen om at kunne skabe en maskine, der kan holde sig selv kørende i ubegrænset tid uden tilførsel af energi, stammer helt tilbage fra 1200 tallet.

I fysik skelner vi mellem to typer evighedsmaskiner - evighedsmaskiner af 1. og 2. art. En evighedsmaskine af 1. art er en periodisk virkende maskine der fungerer uden at modtage energi udefra. Al erfaring viser, at dette er umuligt fordi der opstår friktion som udvikler varme. Det er derfor udtrykt i termodynamikkens 1. hovedsætning, at evighedsmaskinen af 1. art er umulig.

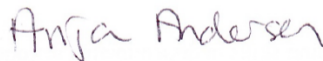
En evighedsmaskine af 2. art er en periodisk virkende maskine, der udfører arbejde og modtager ækvivalent varme, men kun fra ét sted (én temperatur). Denne maskine er ikke i modstrid med termodynamikkens 1. hovedsætning, men er dømt umulig ifølge termodynamikkens 2. hovedsætning, der siger, at varmeenergi taget fra én temperatur ikke kan omdannes fuldstændigt til en anden energiform. En evighedsmaskine af 2. art er derfor også umulig.

Den nyeste forskning inden for astrofysikken tyder på at universet har haft en begyndelse og formentlig også får en afslutning. Hvis det er rigtigt betyder det, at selv ikke universet er at betragte som en perpetuum mobile. Forandring og ændringer fra en tilstand til en anden er et faktum for os alle og for universet.

Jeg finder det derfor yderst inspirerende at få mulighed for at indgå i et kunstprojekt hvor vi netop vil udfordre hele konceptet omkring hvad det vil sige at noget er i forandring på en global skala, en universal skala.

Det er derfor mit store håb at projektet vil bliver finansieret. Jeg står selvfølgelig til fuld rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen,

Anja C. Andersen
lektor i astrofysik